

ПУ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“ ПЛОВДИВ

УТВЪРДИЛ:

РЕКТОР:.....

ОЦЕНКА НА РИСКА ЗА НОВ БИОЛОГИЧЕН АГЕНТ КОРОНАВИРУС SARS-COV-2, ПРИЧИНЯВАЩ ЗАБОЛЯВАНЕ COVID-19

Настоящата оценка на риска идентифицира опасности, свързани с нов биологичен агент, причиняващ заболяване COVID-19 и се извършва на основание чл. 11, ал. 1, т. 1 от Наредба №5/1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска.

"Биологични агенти" са микроорганизми, вкл. онези, които са генетично модифицирани, клетъчни култури и човешки ендопаразити, които могат да провокират инфекция, алергия или токсичност.

Близък контакт се определя като:

- съжителство в едно домакинство с пациент с COVID-19;
- директен физически контакт с пациент с COVID-19 (напр. ръкостискане);
- директен незащитен контакт с инфекциозни секрети на пациент с COVID-19 (напр. при опръскване при кихане, допир до използвани от пациента кърпички с голи ръце);
- директен (лице в лице) контакт с пациент с COVID-19 на разстояние до 2 метра и продължителност над 15 мин.;
- престой в затворено помещение (напр. учебна стая, болнична стая, стая за срещи и др.) с пациент с COVID-19 за ≥ 15 мин. и на разстояние по-малко от 2 метра;
- лице, полагащо директни грижи за пациент с COVID-19, без препоръчаните лични предпазни средства, или с евентуално нарушена цялост на личните предпазни средства;
- пътуване в самолет в близост до лице с COVID-19 (на разстояние до две места във всички посоки), придружител при пътуване или лица, полагащи грижи, членове на екипажа, обслужващи дадения сектор, където седи заболелия (ако тежестта на симптомите при заболелия или негово преместване/движение сочи за по-голяма експозиция за близък контакт, може да се определят и други или всички пътници в самолета).

I. Обща характеристика и класификация

SARS-CoV-2 е вирус от семейството на коронавирусите, който причинява тежък остър респираторен синдром. Заболяването, свързано с него, се нарича COVID-19.

1. Начин на предаване

Според известните към момента данни предаването на вируса става главно чрез дихателни капчици когато хората кихат, кашлят или издишват.

Инкубационният период за COVID-19 (т.е. времето между излагане на вируса и появата на симптомите) понастоящем се изчислява между 2 и 14 дни.

На този етап е известно, че вирусът може да се предаде, когато заразените лица проявят грипopodobни симптоми. Все още обаче няма достатъчно данни дали леките или асимптоматични случаи могат да предават вируса.

2. Класификация на биологичния агент

Коронавирусите са класифицирани в Приложение № 1 към чл. 3, ал. 2 на Наредба № 4 от 14.10.2002 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на биологични агенти при работа в група 2.

Трябва, обаче, да се има предвид, че SARS-CoV-2 е от групата на коронаворусите, но изцяло нов тип и към момента показва характеристиките на биологичен агент група 4, а именно:

"Биологични агенти, които причиняват тежки заболявания у хората и представляват сериозна опасност за работещите, съществува висок риск за разпространяване на заболяването в обществото и обикновено няма ефективна профилактика или средства за лечение."

3. Анализ на риска

Към момента на изготвяне на оценката на риска Европейският център за превенция и контрол на заболяванията отчита следния риск от разпространение и последици (Daily Risk Assessment 13 март 2020 г. - <https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>):

- **Рискът от тежко заболяване, свързано с инфекция с COVID-19** за хора от ЕС/ЕИП и Обединеното кралство, понастоящем се счита за **умерен** за общото население и **висок** за възрастните хора и хората с хронични заболявания.
- Освен това **рискът от по-леко заболяване и последващото въздействие** върху социалната и свързаната с работата дейност се счита за **висок**.
- **Рискът от поява на междуобщностно предаване** на COVID-19 в ЕС/ЕИП и Великобритания понастоящем се счита за **много висок**.
- **Рискът от широко разпространено предаване** на COVID-19 от националната общност в ЕС / ЕИП и Великобритания през следващите седмици е **висок**.
- Рискът, свързан с предаването на COVID-19 в здравните и социалните институции с голям брой уязвимо население, се счита за **висок**.
- Рискът за хора от ЕС/ЕИП, пътуващи/пребиваващи в географски зони с предполагаемо разпространение в общността е **много висок**.

Освен това се посочва, че е от съществено значение да се въведат мерки за забавяне на разпространението на вируса сред населението.

Със Заповед РД-07-1-124 от 13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването бе наредено всички работодатели в зависимост от спецификата и възможностите на съответната трудова дейност да въведат дистанционна форма на работа за служителите си.

Когато това е невъзможно, работодателите организират провеждането на засилени противоепидемични мерки в работните помещения.

Имайки предвид посоченото, рискът за работещите от заразяване с COVID-19 и разпространение се определя като висок, изискващ прилагането на незабавни мерки.

IIa. Общи мерки

Мярка	Отговорни лица	Срок
1. Идентифициране на лица, които имат условия, които ги излагат на по-висок риск от сериозно заболяване (например диабет, сърдечни и белодробни заболявания, напреднала възраст). Разглеждане на възможностите за работа от дома на тези лица.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
2. Почистване и дезинфекциране на работните места съгласно "Алгоритъм на дезинфекционните мероприятия в обекти с обществено предназначение в условията на епидемично разпространение на COVID-19" на Националния център по заразни и паразитни болести.	Експерт АСОД Длъжностно лице по „Безопасност и здраве“	До края на извънредната епидемична обстановка
3. Насърчаване на хигиената на ръцете:		
- поставяне на диспенсъри с дезинфектант за ръце на видни места из работното място и на места, които са отдалечени от чешми с вода и сапун.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
- осигуряване на достатъчно количество дезинфектант, сапун, кърпи за еднократна употреба и следене за наличности по работни места.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
- поставяне на постери, които насърчават миенето на ръцете на входа на работното място и на други места, където ще бъдат забелязани.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
- извънреден инструктаж за поддържане на лична хигиена.	Експерт АСОД; Длъжностно лице по „Безопасност и здраве“ Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
4. Насърчаване добра респираторна хигиена на работното място (мерки, с които се ограничават дихателните секрети от всички индивиди със симптоми на респираторна инфекция - кихане и кашляне).	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка

Мярка	Отговорни лица	Срок
- поставяне на постери, които да напомнят да се киха и кашля в лакътя или в кърпичка, която след това да бъде веднага изхвърлена.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
- осигуряване на кърпички и съдове, които могат да бъдат отваряни без допир с ръка за изхвърляне на използваната тъкан.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
- осигуряване на медицински маски, които да бъдат използвани от тези, които започнат да чувстват симптоми като кашлица или кихане, докато са на работа.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
5. Информирание на работещите за правилният начин на използване на лични предпазни средства.	Експерт АСОД; Длъжностно лице по „Безопасност и здраве“	До края на извънредната епидемична обстановка
6. Информирание на работещите за действия при симптоми, наподобяващи COVID-19 и плана за действия. Насърчаване на докладването при поява на симптоми.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена; Длъжностно лице по „Безопасност и здраве“	До края на извънредната епидемична обстановка
7. Разглеждане на възможностите за работа от дома.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
8. Разглеждане на възможностите за гъвкаво работно време.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
9. Проследяване на официалната информация и препоръки на здравните власти, своевременно информирание на работещите и реакция при необходимост.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена Длъжностно лице по „Безопасност и здраве“	До края на извънредната епидемична обстановка

Мярка	Отговорни лица	Срок
10. Разглеждане на възможността за по-свободна политика относно използването на платен и неплатен отпуск.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
11. Пътуване и командировки в чужбина		
Забрана за пътуване в държави с определен от Министерство на външните работи с висок риск от заразяване (освен при неотложна необходимост).	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка

IIб. Специфични мерки за конкретни дейности с възможен близък контакт

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорни лица	Срок
Входове за влизане и излизане	Наблюдение на влизащите лица за симптоми и недопускане на служители с прояви на остри заразни заболявания; както и без предпазни средства.	Служители информация; Охрана	До края на извънредната епидемична обстановка
	Поставяне на диспенсър с дезинфектант на входа и поддържане на наличностите.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Поставяне на постери (информационни материали), насърчаващи използването на дезинфектанта, хигиена на ръцете, респираторен етикет и др. под.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Осигуряване на лични предпазни средства за работещите, ангажирани с пропускателния режим - маска, ръкавици, дезинфектанти.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
Места за почивка, хранене, пушене,	Поставяне на диспенсър с дезинфектант, ако няма в близост вода и сапун.	Експерт АСОД	До края на извънредната

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорни лица	Срок
преобличане; коридори			епидемична обстановка
	Поддържане на наличностите на сапун.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Осигуряване на кърпи за еднократна употреба или работещ сешоар и поддръжка на наличности.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Поставяне на постери (информационни материали).	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
Използване на тоалетни и бани	По-често почистване и дезинфекция.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Поддържане на наличност от хигиенни материали.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
Работни срещи, оперативки и под.	Разглеждане на възможностите се провеждане на теле- или видеосреща и за ограничаване на участниците в нея.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
	Почистване и дезинфекция на помещението преди и след събитието.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Разглеждане на възможността за провеждане на срещата в по-голямо помещение.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали;	До края на извънредната

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорни лица	Срок
		Началник отдели и звена	епидемична обстановка
	Ако има място, местата да бъдат подредени така, че участниците да са на разстояние поне 1,5 метър.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Предварително осигуряване на достатъчно консумативи и материали, включително кърпички, затворени кошчета, за изхвърляне (по възможност безконтактни) и дезинфектант за ръце за всички участници.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	В началото на срещата да се предостави информация (устно и писмено) за COVID-19 и основните хигиенни мерки.	Експерт АСОД; Водещ на срещата	До края на извънредната епидемична обстановка
	Проветряване възможно най-често (в началото, по време и след срещата).	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
Посещения в други институции - държавни и частни (НАП, НОИ, банки и под.)	Разглеждане на възможностите за ползване на електронни услуги от институциите.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
	Инструктаж за поддържане на социална дистанция.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
	Осигуряване на кърпички за почистване на алкохолна основа за еднократна употреба или преносим дезинфектант с указания за използване.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
Влизане на външни лица на територията на университета	Наблюдение на влизащите лица за симптоми и недопускане на външни лица с прояви на остри заразни заболявания; както и без предпазни средства.	Служители информация; Охрана	До края на извънредната

Ситуация/дейност с възможен близък контакт	Специфични мерки (в допълнение към общите)	Отговорни лица	Срок
(доставчици, куриери и др.)			епидемична обстановка
	Поставяне на входа на диспенсър с дезинфектант и възможност за използване на кърпички за еднократна употреба от външните лица.	Експерт АСОД	До края на извънредната епидемична обстановка
	Разглеждане на възможностите за отлагане на дейности, свързани с участието на външни лица.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка
	Забрана за влизането на външни лица без изрична необходимост: - вземане и оставяне на пратките при входа; - забрана за влизането на близки и роднини с цел изчакване или посещение; - отмяна на "дни на отворените врати" и събития с външни лица.	Ръководство на ПУ; Ръководство на факултети и филиали; Началник отдели и звена	До края на извънредната епидемична обстановка

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАЙ, ЧЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО Е ИМАЛО ЧОВЕК, ЗА КОЙТО СЕ ПОДОЗИРА ИЛИ Е ПОТВЪРДЕН ЗА COVID 19

За изготвяне на плана са използвани препоръките на EU-OSHA: https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19:_guidance_for_the_workplace

Общи мерки

1. Разглеждане на възможността за определяне на тоалетно/санитарно помещение за използване, в случай, че се появи лице със симптоми.
2. Осигуряване на стая или зона, където лицето може да бъде изолирано зад затворена врата, например офис на персонала. По възможност стаята/зоната да имат отваряем прозорец за проветряване.
3. Осигуряване на кърпички за еднократна употреба и дезинфектант в помещението за изолиране.
4. Осигуряване на найлонови торбички за поставяне на използвани кърпички.
5. Осигуряване на сензорен кош с безконтактно отваряне/затваряне и найлонови торби за коша.
6. Ограничаване на достъпа на външни лица до помещението/зоната.

Последователност на действията

Ситуация 1:

Работещ или външно лице се разболее на работното място/занятия и се предполага, че е бил експониран на COVID-19.

Действия:

1. Направете справка с критериите за възможна експозиция на COVID-19, за да идентифицирате тези, които може да са били изложени.
2. Ако някой се почувства зле на работното място и има причина да се подозира, че може да е влязъл в контакт с COVID-19 (напр. пътувал до Китай или други засегнати страни), неразположеният човек трябва да бъде изведен в зона, която е най-малко 2 метра далеч от други хора.
3. Лицето се изолира в стая или зона със затворена врата. По възможност стаята/зоната да имат отваряем прозорец за проветряване.
4. Лицето, което се разболява, трябва да използва мобилния си телефон, за да се обади на личния си лекар. Ако става въпрос за спешен случай (ако е сериозно болен или ранен, или животът му е застрашен), тогава се извършва обаждане на телефон 112, обяснява се ситуацията, дава се наличната информация, например от коя държава са се върнали през последните 14 дни и се посочват текущите симптоми.
5. Докато се чака съвет от определената служба за обществено здраве или спешна помощ, засегнатото лице трябва да остане най-малко на два метра от други хора.
6. Лицето трябва да избягва да докосва хора, повърхности и предмети и трябва да покрива устата и носа си с кърпичка за еднократна употреба, когато кашля или киха. След това кърпичката трябва да се постави в торбичка и след това да се изхвърли в кошчето. Ако няма налични кърпички, лицето трябва да кашля и киха в кривата на лакътя.
7. Ако лицето трябва да отиде до тоалетна, докато се чака медицинската помощ, трябва да се използва отделна баня, ако има такава.

Ситуация 2:

Работещ или външно лице с подозрение за COVID-19 скоро е бил на работното място/занятия.

Действия:

1. Отговорните лица по работни места трябва да се свържат с определените обществени здравни служби, да обсъди случая, да идентифицира хората, които са били в контакт с лицето и да получи съвети относно всички действия или предпазни мерки, които трябва да бъдат предприети.
2. Да се актуализира оценката на риска с помощта на службата по трудова медицина (СТМ).
3. Обществената здравна служба (РЗИ) трябва да осъществи директен контакт със засегнатото лице, за да препоръчат изолиране и идентифициране на други лица, както и ще имат връзка с всички лица, с които са се свързали, за да им предоставят подходящи съвети.
4. Ако служителят потвърди, че има COVID-19, работещите се информират за възможното им излагане на COVID-19 на работното място, като се запазва поверителност относно лицето.

5. На служителите, били в досег с колега с потвърден COVID-19, се дават инструкции от РЗИ какво да правят.
6. Извършване на дезинфекция на общите зони като коридори, стълбища, офиси, учебни помещения, тоалетни се извършва съгласно "Временни насоки за почистване в обекти в контакт с 2019-nCoV, различни от лечебни заведения" на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.

Ситуация 3:

Работещ е имал контакт с потвърден случай на COVID-19.

Действия:

1. Да се потърси информация за:
 - всеки служител, който е бил в близък контакт - лице в лице или чрез докосване;
 - всеки, който е разговарял с колегата си за определен период от време, докато служителят е бил симптоматичен;
 - всеки, който е почиствал някакви телесни течности;
 - близки приятели на служителя или работни групи;
 - всеки служител, живеещ в домакинството на служителя.
2. Тези, които са имали близък контакт, се изолират у дома за 14 дни от последния път, когато са имали контакт с потвърдения случай, за да бъдат наблюдавани от общопрактикуващия лекар.
3. Работещите, които по време на изолацията в рамките на 14-дневния период на наблюдение се почувстват зле и дадат положителен резултат за COVID-19, стават потвърден случай и се действа от точка 1.
4. Работещите, които не са имали близък контакт с първоначалния потвърден случай, не е необходимо да предприемат други предпазни мерки, освен да наблюдават здравето си за грипоподобни симптоми и могат да продължат да работят.
5. Потвърден случай на COVID-19 на работното място ще предизвика безпокойство у работещите, а някои от тях могат да бъдат стресирани. Ясната комуникация е важна, както и насочването на работещите към надеждни източници на информация за COVID-19. Ръководители и служители трябва да бъдат подкрепящи и разбиращи и доколкото е възможно гъвкави по отношение на работните отговорности.
6. Извършване на дезинфекция на общите зони като коридори, стълбища, офиси, учебни помещения, тоалетни съгласно "Временни насоки за почистване в обекти в контакт с 2019-nCoV, различни от лечебни заведения" на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.
7. Зони, през които лицето е преминавало и/или е прекарвало минимално време като коридори, и които не са видимо замърсени с телесни течности, не е необходимо да бъдат специално почистени и дезинфекцирани.